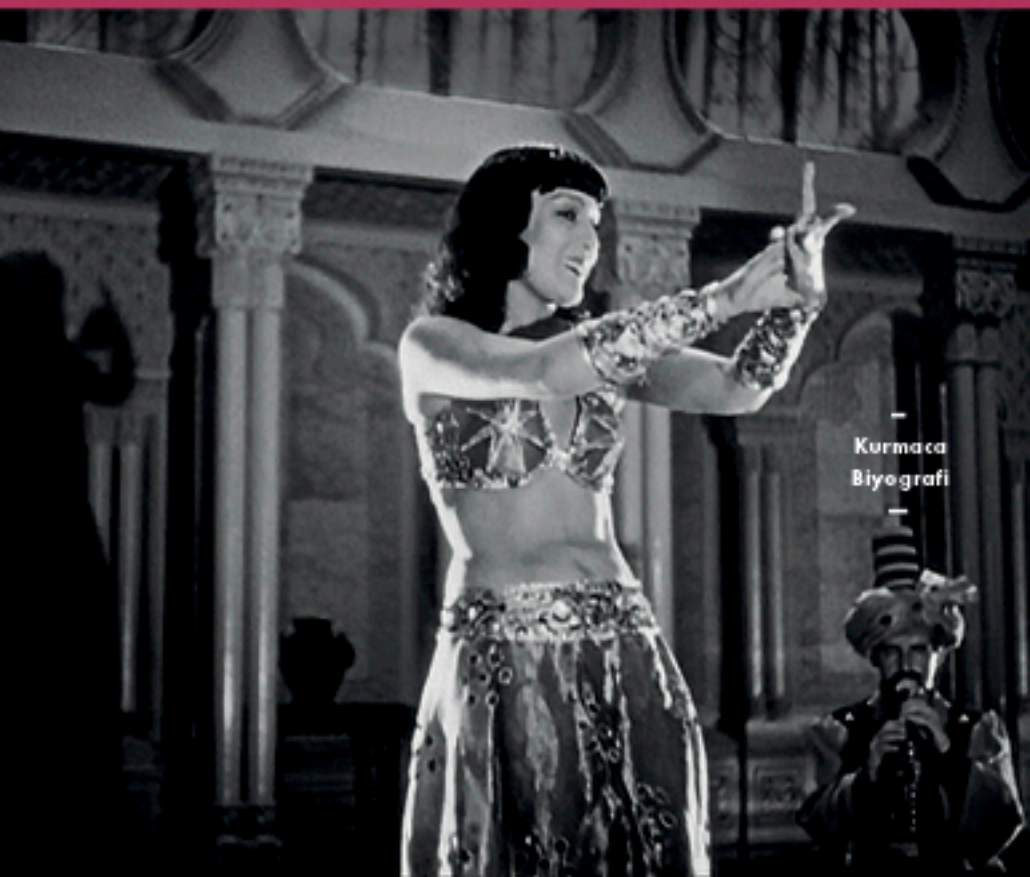

Şaziye Karlıklı

Kurmaca
Biyografi

Türk Mata Hari'nin Müthiş Hikâyesi

Emine Adalet

Kara Kâküllü Kız

Şaziye Karlıklı, 1961 yılında İstanbul'da doğdu. Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nu bitirdi. 1982 yılında Türk Haberler Ajansı'nda başladığı gazeteciliğe 1985 yılından itibaren *Nokta* dergisinde devam etti. Ercan Arıklı yönetimindeki *Nokta* dergisinde toplum ve ekonomi üzerine araştırma ağırlıklı haberleriyle dikkat çeken Şaziye Karlıklı, bu dönemde “ileride yazabilirim” düşüncesiyle Türkiye'nin önemli figürleri ve olayları hakkında bilgi ve belge arşivlemeye başladı. Daha sonra *Ekonomist* dergisinin haber müdürlüğü de dahil olmak üzere çeşitli dergilerde yöneticilik yapan Şaziye Karlıklı, *Para* dergisinin genel yayın yönetmenliğinden sonra medyadaki aktif yöneticilik görevini bıraktı. Gazete ve dergilerde yazmayı sürdürmekle birlikte ağırlıklı olarak kurum tarihi kitapları üzerinde çalıştı. Migros, İGS, YKM için hazırladığı kitapların yanı sıra *Cumhuriyet Kıyafetleri*, *Suyla Buluşan Kent: Şanlıurfa*, *Değişimin Simgesi: Kahramanmaraş ve Yaşayan Anadolu Takıları*'nin da yazarıdır. Uzun yıllar Türkiye'nin önemli bir grubuna yayın ve iletişim danışmanlığı da yapmış olan Şaziye Karlıklı, günümüzde bütün profesyonel sorumluluklarını bıraktı ve “ileride yazabilirim” dediği kişi ve olayları kitaplaştırmaya başladı. Bu emeğin ürünü olan *Benli Belkıs: Efsane Aşkların Kadını* 2018'de Doğan Kitap'tan yayımlandı. Evli ve bir çocuk sahibi olan yazar, Ayvalık'ta yaşıyor.

Emine Adalet

Kara Kâküllü Kız

EMİNE ADALET
Kara Kâküllü Kız

Yazan: Şaziye Karlıklı
Editör: Sıla Arlı

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.
1. baskı / Ocak 2020 / ISBN 978-605-09-6919-1
Her 2000 adet bir baskı olarak kabul edilmektedir.
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Serçin Çabuk
Kapak fotoğrafı: *Münchhausen* filminden bir kare.
Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2
34310 Haramidere-İstanbul
Tel. (212) 412 17 00
Sertifika no: 44452

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Emine Adalet

Kara Kâküllü Kız

Şaziye Karlıklı

İçindekiler

Önsöz.....11

Bir gemi... İki gemi...	13
Kırmızı kadife kesedeki bir çift elmas küpe	22
“Kanlı tepe, tatlı tepe / Düşmanlara kalsın küpe”	29
Adalet iyileşiyor.....	35
Saraylı Hanım’ın dansları.....	39
Kaybeden tarafların çocukları.....	43
“Bu dansı bana da öğretir misiniz?”	48
Küçük bir ilan	55
Düğün dernek vakti.....	60
Samsun’a kalkan vapur	67
Emine Adalet ve Ali İlhami’nin hayalleri	74
Ölmüş insanlar nerede aranır?	81
Kara kâküllü kız.....	86
Ordu’da bir tambur sesi	93
İstanbul’da yüzleşme	100
Tuz ve sirke	104
Orhan doğuyor.....	112
İki yıl sonra Konya	118
Ernesto’ya yol alan gemi.....	123
Beyrut’a kalkan gemi	136
Ümmü Gülsüm’le aynı sahnede olmak.....	146
Harem’in son kızı	160
Bal Tabarin Bar’ın dansözü.....	180
Normandie’yle yolculuk.....	187
Kral sofrası	200
Niksar neresi, Berlin neresi	207
Yeni acılarla gelen 1939.....	213
Berlin’den Viyana’ya dönen trende...	220

Yer gök ateş.....	228
Achmed Beh.....	233
Ah'lı mal	238
Her yer sessiz.....	247
Hayatta her şeyini kaybetmiş insan	256
İstanbul ne âlemde?.....	261
Taksim Belediye Gazinosu.....	264
“Türkiye, artistlerin ve sanatkârların mezarıdır”	271
Türk Mata Hari efsanesi	280

Kaynaklar.....283

Albüm287

Önsöz

Bir zamanlar nefes almış, gülmüş, ağlamış, yaşamış ama artık olmayan birinin hayatını kurcalamanın huzursuz edici bir yanı var. Kurmaca bir karakter inşa ederken olduğu gibi sınırsız olmanın imkânı yok. Hele de kendi dünyanızda özel hayatlara mesafeli durma alışkanlığınız varsa, bir insanın hikâyesini hem araştırır hem yazarken tuhaf bir utangaçlık hissediyorsunuz. Mesafeyi korumak, bütün sübjektif duygulardan arınmak için de sürekli bir temkinli olma haliyle karşı karşıya kalıyorsunuz.

Emine Adalet Pee'nin yaşamöyküsünü yazarken hissettiklerim, bunlardı. Emine Adalet bir hekim, bir ressam, ne bileyim, bir işçi olsaydı belki biraz daha kolay olabilirdi, çünkü daha en başından kabul görürdü. Oysa o bir dansöz olarak "ötekilerdendi". Limonatalı kuru pastalı düğünlerdeki aile babalarının, çoluk çocuğun gözü önünde sutyenlerine, külotlarına para sıkıştırdığı dansözler, masada oturup göz süzerek kocasını onayladığını belirten annelerden farklıdır. Bir dansöz hikâyesi yazarken, bu öteki olma hali bu sefer de başka bir sorunu beraberinde getiriyor. Bu önyargılara karşı onu savunmak istiyorsunuz ki bu hiç de hakkınız olmayan bir korumacılık rolünü üstlenmenize yol açıyor.

Emine Adalet Pee'yi yazarken karşılaştığım en temel güçlükler bunlardı. Yargılamadan, korumadan, belli bir uzaklıktan onun hayatına bakabilmeyi sanıyorum başarabildim ya da en azından denedim.

Hikâye ilerlerken bile karşımda daima bir dansöz olma hevesindeki küçük bir kız çocuğu duruyordu. Vazgeçilemez şiddetteki bir arzuyla çok açıktır ki hiçbir baskı altında kalmadan (ki genellikle dansöz hikâyelerinde "o yola başkalarının marifetiyle düşürülmek" meselesi vardır) çocuk yaşta seçmişti dansözlüğü.

14 yaşında çıktığı Anadolu turnelerinde yitip gitmeden, dünyaya açılabilen, dönemin en zalim ama güçlü adamı olan Adolf Hitler'in karşısında dans edebilecek seviyeye ulaşabilmesi de hiç kuşkusuz bir dansçı olarak başarısını gösteriyor. Ama aynı zamanda 14 yaşındaki o kızın her türlü örselenmeye rağmen ayakta kalabilme becerisini de sergiliyor.

Hikâye boyunca, kırılğan bir kız çocuğundan *femme fatale* bir kadının doğuşunu izliyoruz. Anadolu'da "Kara Kâküllü Kız" olarak içinde masumluk da barındıran bir unvanı varken, Avrupa'da bu, "Letzte Tochter des Harems" ve "Die Rose von Stambul"a yani "Haremin Son Kızı", "İstanbul'un Güülü"ne dönüşüyor. Casusluk meselelerine bulaşması da İstanbul'un Güülü olduğu zamanlara dayanıyor. Casus olduğunun bilinmediği, sadece Avrupa'da dansözlük yaptığının bilindiği zamanlarda Emine Adalet pek de itibar görmemiş. Ne zaman ki hayatının bu büyük sırrını yaşlanıp, sahnelerden çekilip hikâyesini anlatmaya başladığında açık etmiş, işte o zaman baş tacı edilmiş. O andan itibaren "Türk Mata Hari'si" olmaya hak kazanmış.

Emine Adalet'in hayatındaki bütün önemli olaylar onun anlatımına dayanıyor. Gazetelere, dergilere yaptığı açıklamalar kitabın yazılmasını kolaylaştırdı. Onun izini aynı zamanda yurtdışında ve Türkiye'deki sahne ve sinema haberlerinde de sürmek mümkün oldu. Bu renkli hayatı kurmaca olarak detaylandırmak geniş bir arşiv çalışmasını gerekli kıldı. Dönemin yaşam koşulları, dansları, müzikleri, kulüpleri, sineması, siyaseti, varlığı, yokluğu, seyahatleri, savaşları ve erkekleri bu kitabı inşa etti.

Belirtmek isterim ki, dayanışma olmadan hiçbir şey yapılamıyor. Bu kitap için desteklerini esirgemeyen araştırmacı, yazar Gökhan Akçura'ya teşekkür etmek isterim. Gazeteci arkadaşım Nuray Soysal'a da bir teşekkür borcum var. Her aşamada bana yol gösterici oldu. Tabii ki sevgili ailemin desteği her zamanki gibi kocamandı.

Asıl büyük teşekkür, elbette ki, bize eşsiz hikâyeler bırakıp giden kadınlara. Onların unutulmasına izin vermemeliyiz.

Bir gemi... İki gemi...

Rahime Hanım, ayna karşısından bir türlü ayrılmayan torunu-na, canı sıkkın seslendi:

“Adaleeeet! Haydi kızım, geç kalacağız...”

Aynadan Adalet’in omzunu silkerek, “Babaanne, az kaldı bekle” derken, telaş etmeksizin uzun siyah saçlarını taramasını seyretti. Omzunu inatla hareket ettirişi ne kadar da babasına benziyordu, bir de kuzguni saçları. Değişik bir havası vardı Adalet’in; ki bu güzellik değildi, daha çarpıcı, farklı, tarif edilemeyen bir gösterişi vardı.

İki oğul doğurmuştu Rahime Hanım. Büyüğü, Almanya’da bir kızla evlenip gitmişti buralardan. Küçük olanı, Hayri’si onun yanından ayrılamazdı. Evlendiğinde “bir ev kiralayalım” demişlerdi de nasıl da yanlarında oturmak için ısrar etmişti. Ama ah şu savaş...

Rahime Hanım eskileri düşünmekten kaçınıyor, üzüntüleri depresmesin diye oyalanacak bir şeyler illa ki buluyordu. Ama bugün elinde değildi, nereye baksa, eli neyi tutsa geçmişi düşünmeden edemiyordu.

1918 Kasımı’nı, o soğuk günü hatırladı, yeniden üşüdü. Dışardan uzun uzun, sanki hiç susmayacakmış gibi çalan gemi düdüklarını duydukları ana döndü. Pencereye koştuklarında yabancı gemileri görüp nasıl da bakakalmışlardı. Önce biri, arkasından üçü, beşi, onu derken deniz mahşer yerine dönmüştü. Evdekilerin telaşını anlayamayan minik Adalet saatlerce yorulmadan bu resme geçidi seyretmişti. Ne zaman alkışlamaya kalksa, babaan-

nesi ellerine vurmuytu ama altı yaşındaki küçük kız el çırpılmaktan vazgeçmemiştir. Henüz ona kadar sayabildiğinden “Bir gemi... İki gemi...” diye saymaya başlıyor ama bir türlü gemilerin hepsini bildiği sayılara yerleştiremiyordu.

Minik kızın hepsini sayması elbette mümkün değildi. O kadar çok düşman gemisi vardı ki, 61’e kadar sayamazdı. Altı yaşındaki zihninin, o gemilerle birlikte hem kendisinin hem de ailesinin kaderinin değişeceğini kavrayamayacağı gibi...

Adalet’in neşeyle sayı sayması hesaba katılmazsa, evde çıt çıkmıyordu. Gelini Nigâr ağlıyordu ama her zamanki gibi bunu büyük sessizlikle yapıyordu. Kocasını Memiş Efendi, akşam ezanı okunduğunda, namaza hazırlanırken, Marmara’ya bakan pencerenin üstündeki Kur’an-ı Kerim’i aldı ve sağ tarafa, duvara dayalı konsolun üstüne yerleştirdi. Kendisine endişeyle bakan gelini ile karısına, “Namazınızı bunlar gidinceye kadar kibleye karşı kılmayacaksınız. Kibleyle aramıza düşman girdi. Caiz değildir” dedi. Yaşlı adam arka odaya namaza giderken gelini ve karısı şaşkın ve üzgün, konsola doğru namaza durdular.

Adalet’i yatırdıktan sonra kocası ve gelini Nigâr’la yaptıkları planı dünmüş gibi hatırlıyordu. İşgal durumunda şehirde nasıl bir yokluk olacağını biliyorlardı. Şimdiden tedarikli olmalıydılar. Odun ihtiyaçları yoktu, yazdan alıp kuruttukları odunu idareli kullanırlarsa kışı geçirebilirlerdi. Ama daha önceki kışlarda olduğu gibi fakir fukaraya acıyıp odun veremezlerdi. Ellerindeki ancak katı kıtına yeterdi. Tarhana, turşu, nohut ve pirinçleri vardı. Ama pek az unları kalmıştı. Zaten un çok zor bulunduğundan fiyatı çok artmıştı ama çare yoktu, yakında hiç bulunamayabilirdi. Bol patates ve soğana ihtiyaçları vardı. Gelini, “Kavurma da alın” dedi. “Adalet’in et yemesi lazım.” Sonra bir koşu mutfağın yanındaki kilere gitti ve içeriden seslendi, “Şekeri unuttuk” diye.

Ertesi gün Memiş Efendi, karısı ve gelininin hayır dualarıyla Eminönü’ne gidip un bulabilmek ümidiyle erkenden çıktı evden. Akşam olduğunda yaşlı kadın bir yandan pencerede kocasını bekledi, bir yandan da işgal gemilerini seyredip beddualarına devam etti, durdu.

Uzaktan Memiş Efendi'yi, genç bir hamal çocukla yokuşu tırmanırken gördüğünde ferahladı. Kocasını bir çuval unu sırtlanmıştı. Elindeki file de doluydu. Hamal çocuğun küfesi ağır olmalıydı ki, genç yaşına rağmen Memiş Efendi'den bile yavaş yürüyordu. Eh, en azından mutfakları boş kalmayacak, ocakları tütecekti.

Rahime Hanım'dan önce Adalet koşup açtı kapıyı. Dedesinin paltosunun cebinden küçük kız için karamelli şeker çıkmıştı. Sevinçle dedesinin boynuna sarıldı. Ama dedenin bir şartı vardı, Adalet şekerleri arka odada yiyecek, sessiz ve uslu duracaktı. Memiş Efendi, satın aldığı erzak kilere yerleştirilmeden önce başına gelenleri ve çarşıda duyduklarını merakla bekleyen kadınlara anlatmaya başladı.

Un bulduklarına şükretmeleri gerekiyordu. Herkes dükkânlara hücum etmişti. Bir nümayiş çıkmasından korkan zaptiye, halkı dipçik tehdidiyle sıraya sokmuştu. O kargaşada genç bir adam onu itince Memiş Efendi zaptiyenin üstüne düşmüş, neyse ki zaptiye durumu anladığından kendisine hiddetlenmemişti. İngiliz askerlerinin bu kargaşayı uzaktan gülerek seyretmeleri kanına dokunmuştu. Neler dediklerini anlamamıştı ama can havliyle evlerinin erzağını tamamlamak isteyen zavallı insanların çaresizce didişmeleriyle alay ettikleri açıktı. Neyse ki kavurma da bulmuştu, şeker de. Ama fiyatları öyle bir artmıştı ki, ertesi gün gitseydi belki de parası yetmeyecekti.

Fakat Memiş Efendi içine su serpen havadisler de almıştı. Söylendiğine göre bu işgal geçiciydi. İdare hâlâ Babîâli'deydi. Savaş sona erdi, deniyordu. Askerler terhis edilecekti. Yani Hayri de çok yakında eve dönerdi. Yaşlı adam gülerek ekledi: "Bir de kadın olacaksınız, sabun ısmarlamadınız ama ben aldım." Yüzü pembeleşen Nigâr, sevinçle kaynanasına sarıldı. Sabun değildi elbet onları sevindiren, Adalet'in babasının dönecek oluşuydu.

Keyifle kileri doldurdular ve yataklarına çekildiler. Aile bir gece öncesinin aksine huzurla uyumuştular. Herkesin rüyasına terhis olup da gelecek olan Hayri girmişti. Savaş bitti, mütareke¹ yapıldı.

1. Mondros Mütarekesi, Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlı İmparatorluğu ile İtilaf Devletleri arasında 30 Ekim 1918 akşamı imzalandı. Bu antlaşmayla Osmanlı Ordusu dağıtıldı ve silahlarına el kondu.

dı deniyordu. Ama savaş zamanlarında hep böyle “bitti” denirdi. Rahime Hanım için savaş, ancak oğlu döndüğünde sona erecekti. O yüzden de inanıp sevinesi gelmiyordu. Kocasını Memiş Efendi gazeteleri her gün takip ederdi. Ordunun terhis edildiği haberleri her gün çıkmaya başlamıştı. Her seferinde kocası bu haberleri ona sesli okuyunca kadının yüreği hop ediyordu. Demek geçmişti, Hayri’si dönecekti.

Yorgun askerler şehre dönmeye başladığında, sabah namazından yatsıya kadar vaktini pencere önünde geçiriyordu ki, oğlunu yolun başında görsün de kapıda karşılasın.

Memiş Efendi her gün Galata tarafına iniyor, şehirden haberler getiriyordu eve. Suriçi’ne Fransızlar yerleşmişti. Galata, Pera ve Şişli’de de İngilizler vardı. Üsküdar İtalyanlara kalmıştı. Şehirde bazı azgınlıklar olmuyor değildi. Ama yine de asayiş berkemal sayılırdı. Zaten işgalin birkaç ay sonra biteceği söyleniyordu.

Rahime Hanım ile Nigâr, işgalci askerlerin şehre girmesinden beri kendi sokaklarındaki komşuları ziyaret etmekten öteye gidememişlerdi. Bir ara, Hayri’nin sağ salim dönebilmesi için Eyüp Sultan Camii’nde dua etmek istedilerse de buna cesaret edemediler. Eyüp’e gitmek için önce İngilizleri sonra Fransızları geçmek zorundaydılar. Kadınlara sarkıntılık edildiğine dair haberler duymuş, ürküyorlardı.

Bir tek Adalet dedesiyle bir seferinde Eyüp’e gitmişti. Dedesi oradaki oyuncakçılardan üfleyince ses çıkaran testilerle zilli teflerden almaya söz vermişti çünkü. Küçük kız, camide namaz kılan dedesini avluda bekledi. Memiş Efendi çıktığında onun elinden tutup cami bahçesinin dört tarafındaki çeşmelerden üç avuç su içip dua etti. Babasının bir an önce gelmesini, annesinin bu kadar çok ağlamamasını diledi.

Kırmızı renkli testisini öttürüp de çıkan seslerle neşelenen ve Eyüp sokaklarında dans eder gibi seke seke yürüyen küçük kız, maalesef evine ağlamaktan şişmiş gözlerle döndü. Fransız üniformalı Senegalli bir asker, sokaklarda dans ede ede yürüten küçük kızı pek sevimli bulunca yanağını sevmeye kalkmıştı. Adalet de

basmıştı yaygarayı. Asker “Bak, ben Müslüman...” filan dese de kâr etmemişti küçük kıza. Zaten bir daha da dedesine “Beni de götür” diye tutturmadı. O da annesi ve babaannesi gibi kendi mahallesinde hapisti.

İşgal gemilerinin gelmesinin üzerinden iki ay kadar geçmişti ki, Adalet’in babası bir sabaha karşı çaldı kapılarını. Rahime Hanım sabahla yatsı arasında nöbete durmasına rağmen oğlunun gelişine uykuda yakalanmıştı.

Hayri Bey, 1919 yılı Ocak ayının buz gibi soğuşunda, titreyerek girdi içeriye. O yakışıklı çehresi karamuş, derisi soğuktan yer yer soyulmuştu. Birbirine karışmış saç ve sakalıyla bir Osmanlı mülazımından çok meczuba benziyordu.

Kapı vurulduğunda, korkuyla kalkmışlardı yataklarından. Memiş Efendi “Kimdir o?” diye seslendiğinde Hayri’nin “Baba, aç, benim” diyen yorgun sesi gelince Rahime Hanım ile Nigâr’ın eli ayağı kesilmişti.

Hayri’nin içeriye girmesiyle bayram yerine dönen evde bir telaş başladı.

Nigâr sobayı harlayıp üstüne bir kazan su koydu ki kocası yikanıp paklanabilsin. Memiş Efendi ise oğlu bu melun savaştan sağ salim çıktı diye sürekli dua ediyordu. Rahime Hanım yavrusunun içi ısınsin diye tarhana pişirmeye koştu. Çorbayı karıştırırken, Allah’a şükrediyor ve kendisine kızıyordu. Nasıl olup da Hayri’sine ölümü yakıştırmış, onun savaştan sağ salim dönemeceğine kendisini inandırmıştı. İyi ki Allah’ın gücüne gitmemiş de oğlunu sağ salim yuvasına kavuşturmuştu.

Adalet gözleri mahmur kalktığında, babasıyla dedesini bugünler için, kilerin bir köşesindeki bez torbada sarılıp saklanmış kahve çekirdeklerinden çekilmiş taze kahveyi içerken buldu. Tanımayan gözlerle baktı genç adama. “Baban geldi kızım” dediklerinde, omzunu silkerek kapının arkasına saklandı. Dedesi, fark ettirmeden oğlunun cebine karamelli şekerlerden koydu. Az sonra Adalet ağzını şapırdatarak, babasının kucağında şekerlerini yiyordu.

Sadece onun değil, bütün ev ahalesinin ağzının tadı yerine gelmişti.

Gel gör ki bu yalancı huzur çok sürmeyecekti. Çok geçmeden anlaşıldı ki, işgalciler gitmeyecekler, aksine İstanbul'a iyice yerleşeceklerdi.

1919 yılının kışında, işgalci askerlerin bir yıl öncesinde Galata kerhanelerinde başlayan azgınlıkları artık tüm şehre yayılmıştı. Küçücük çocukları sadece baktılar diye dipçiklemekten kadınlara sarkıntılık etmeye kadar olmadık rezillik kalmadı. İnsanlar yol üstünde işgalci askerlere rastladıklarında göz göze gelmemeye çalışıyorlardı. "Yan baktın" diye dayak yiyen, göz altına alınan çoktu.

Üstüne üstlük bir de görülmemiş bir yokluk başlamıştı. Hükümetin İstanbul için stokladığı bütün ihtiyaç maddeleri erimişti. Karaborsaya parası yetmeyenler, neredeyse açlıkla karşı karşıyaydı. Savaştan yeni çıkmış Anadolu'da zaten hububat ekimi yok denecek kadar azdı. İstanbul'a sevk edilmesi gereken erzak, Milliciler tarafından hem işgale duyulan tepki, hem ordunun hem de yerel halkın ihtiyacı için engelleniyordu. 1914 yılında savaşın başlamasıyla artan fiyatlar işgalle birlikte iyice çığırından çıkmıştı.²

Anadolu'da direniş ve İstanbul halkının Kuvayı Milliye'ye desteği arttıkça, işgalcilerle işbirliği yapmayan İstanbullular için hayat kâbusa dönmüştü. Diğerleri için, yani evlerini, ocaklarını işgalcilere açan, kurtuluşu onlarda görenler için ise hayat bayağı keyifliydi. İngiliz Yüksek Komiser Yardımcısı, Askeri Ataşe Harron Armstrong anılarında işgal İstanbulundan hoş hatıralara yer veriyordu.

Şişli taraflarında Türk hanımlarının da katıldığı çay partileri veriliyordu. Gerçi böyle şeyler yasaktı. Fakat özgürlüklerine kavuşmak isteyen Türk hanımları çay partilerine katılıyorlardı. Bu hanımlar beni kırık dökük Türkçemle konuşturmaya özendiriyor ve çok güzel konuştuğumu söylüyorlardı. Oysa doğru değildi. Hanımlar beni öylesine övüyorlardı ki ayakkabılarımın uzadığını, mahmuzlarımın her yere takıldığını sanıyorum. Bu evler Kraliçe Viktorya stilinde döşenmişti. Odalarda birçok lüzumsuz masalar, resimler, öteberi vardı.

2. 1914-1920 yılları arasında İstanbul'daki temel ihtiyaç mallarının fiyatlarında yüzde 1350'lik bir artış olmuş, buna karşılık aynı dönemde memur maaşlarına yüzde 50 oranında artış yapılabiliyordu (Bkz. Mehmet Temel'in "Mütareke Dönemi İstanbul'unda Sosyal Yaşam ve Sorunlar" makalesi.)

İşgal altındaki İstanbul'da dans tutkunu genç bir kız, babaannesiyle yaşıyordu. Saraylı hanımlardan figürler öğreniyor, kendi kendine çalışıyor, gece gündüz ünlü bir dansçı olmanın hayalini kuruyordu. Bir gün kapı çalındı ve Almanya'dan yakışıklı bir misafir geldi. Emine Adalet, Harry Pee adlı bu genç adamdan hem dans dersleri alacak hem de ona gönlünü kaptıracaktı.

Emine Adalet, "Kara Kâküllü Kız" olarak Anadolu turnelerine çıkmaya başladı ama hayalleri çok daha büyüktü. Rodos'a, Mısır'a, ardından Avrupa'ya gitti. Konya'da Atatürk'ün karşısında zeybek oynadı, Kahire'de Ümmü Gülsüm'le sahneye çıktı, Berlin'de Hitler'in karşısında dans etti. Avrupa'nın en ünlü gece kulüplerinde "İstanbul'un Gülü" olarak tanıtıldı, filmlerde oynadı. Kurduğu ilişkileri casusluk için kullandı ve "Türk Mata Hari" olarak anıldı.

Gazeteci Şaziye Karlıklı, Emine Adalet Pee'nin aşkla ve dansla dolu tutkulu yaşamının izini sürdü ve bir roman tadında kaleme aldı.

tavsiye edilen
KDV'siz
satış fiyatı

₺ 33

Sertifika no: 11940

ISBN 978-605-09-6919-1

9 786050 969191

DK
Doğan
Kitap